

ÁKVÖRÐUN EVRÓPUÞINGSINS OG RÁÐSINS nr. 372/1999/EB

2001/EES/46/57

frá 8. febrúar 1999

um samþykkt aðgerðaáætlunar bandalagsins um að koma í veg fyrir líkamstjón innan aðgerðarammans á sviði almannaheilbrigðis (1999 til 2003) (*)

EVROPUÞINGIÐ OG RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS
HAGA,

3) Aðgerðir bandalagsins skulu, í samræmi við o-lið 3. gr. sáttmálans, stuðla að góðri heilsuvernd.

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum fyrsta undirlið 4. mgr. 129. gr.,

4) Framkvæmdastjórnin hefur, í orðsendingu sinni frá 24. nóvember 1993 um aðgerðaramma á sviði almannaheilbrigðis, bent á að líkamstjón af ásetningi og fyrir slysi og slys séu forgangsmál þar sem aðgerða er þörf á vettvangi almannaheilbrigðis.

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar ⁽¹⁾,

með hliðsjón af álitum efnahags- og félagsmálanefndarinnar ⁽²⁾,

5) Há tíðni líkamstjóns í Evrópu ár hvert hefur ómældar afleiðingar, ekki aðeins fyrir viðkomandi einstaklinga heldur og fyrir þjóðfélag og efnahagslíf.

með hliðsjón af álitum svæðanefndarinnar ⁽³⁾,

í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 189. gr. b í sáttmálanum ⁽⁴⁾,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

1) Í öllu bandalaginu ber að líta á líkamstjón sem eitt þeirra stórfelldu heilsufarsvandamála sem um getur í 129. gr. sáttmálans. Líkamstjón veldur verulegum áhyggjum á opinberum vettvangi.

6) Forvarnir gegn líkamstjóni og, í framhaldi af þeim, lækkuð tíðni líkamstjóns skulu vera forgangsverkefni í aðgerðum bandalagsins á sviði almannaheilbrigðis, einkum með tilliti til þess mikla félagslega og efnahagslega ávinnings sem hlýst af ráðstöfunum bandalagsins, sem einnig skapar afar jákvætt hlutfall milli kostnaðar og ábata.

2) Í 129. gr. sáttmálans er kveðið skýrt á um valdsvið bandalagsins á þessu sviði að því marki sem bandalagið stuðlar að því að tryggja góða heilsuvernd manna með því að stuðla að samvinnu aðildarríkjanna og styðja aðgerðir þeirra, ef nauðsyn krefur með því að greiða fyrir því að þau samhæfi stefnumið sín og áætlanir, og hlúa að samvinnu við þriðju lönd og þar til bærar alþjóðastofnanir á sviði almannaheilbrigðis. Aðgerðir bandalagsins skulu beinast að sjúkdómavörnum, eflingu heilbrigðisfræðslu og upplýsingamiðlun.

7) Í samræmi við dreifræðisregluna skal bandalagið því aðeins beita sér fyrir aðgerðum á sviðum sem það hefur ekki eitt lögsögu yfir, til dæmis forvörnum gegn líkamstjóni, að vegna umfangs þeirra eða áhrifa nái þær betur fram að ganga ef bandalagið stendur fyrir þeim.

(*) Þessi EB-gerð, sem birtist í Stjtið. EB L 46, 20.2.1999, bls. 1, var nefnd í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 83/2000 frá 2. október 2000 um breytingu á bókun 31 við EES-samninginn um samvinnu á sérstökum sviðum utan marka fjórþætta frelsisins. Sjá EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópubandalaganna nr. 59, 14.12.2000, bls. 23.

⁽¹⁾ Stjtið. EB C 202, 2. 7. 1997, bls. 20 og Stjtið. EB C 154, 19. 5. 1998, bls. 14.

⁽²⁾ Stjtið. EB C 19, 21. 1. 1998, bls. 1.

⁽³⁾ Stjtið. EB C 379, 15. 12. 1997, bls. 44.

⁽⁴⁾ Álit Evrópuþingsins frá 11. mars 1998 (Stjtið. EB C 104, 6. 4. 1998, bls. 119), sameiginleg afstaða ráðsins frá 23. nóvember 1998 (Stjtið. EB C 404, 23. 12. 1998, bls. 21) og ákvörðun Evrópuþingsins frá 16. desember 1998 (hefur enn ekki verið birt í Stjórnartíðindum EB). Ákvörðun ráðsins frá 25. janúar 1999.

8) Forvarnir bandalagsins gegn líkamstjóni munu skapa virðisauka með því að stilla saman tiltölulega einangraðar aðgerðir sem eru þegar hafnar á landsvísi þannig að þær komi til fyllingar hver annari til verulegra hagsbóta fyrir bandalagið sem heild.

9) Hrinda ber í framkvæmd aðgerðaáætlun í því skyni að draga úr líkamstjóni.

- 10) Starfsemi innan ramma upplýsingamiðlunar bandalagsins um slys á heimilum og í tómstundum (EHLASS), sem var komið á með ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 3092/94/EB ⁽¹⁾ og féll úr gildi í árslok 1997, skilaði góðum árangri. Því ber að halda þessari starfsemi áfram.
- 11) Nauðsynleg forsenda fyrir því að unnt sé að hrinda þessari áætlun í framkvæmd er að komið verði á fót gagnasöfnunar- og upplýsingakerfi bandalagsins um líkamstjón. Kerfið skal grundvallast á gamla EHLASS-kerfinu í traustari og bættri mynd.
- 12) Nauðsynleg forsenda fyrir því að unnt sé að koma á gagnasöfnunar- og upplýsingakerfi bandalagsins er að farið sé að ákvæðum laga um vernd einstaklinga í tengslum við vinnslu persónuupplýsinga og að samþykktar séu ráðstafanir til þess að tryggja leynd og öryggi slíkra upplýsinga. Með hliðsjón af þessu samþykktu Evrópuþingið og ráðið tilskipun 95/46/EB frá 24. október 1995 um vernd einstaklinga í tengslum við vinnslu persónuupplýsinga og um frjálsa miðlun slíkra upplýsinga ⁽²⁾.
- 13) Vegna faraldsfræði með tilliti til líkamstjóns og ákvörðunar vísbenda um heilsufar innan bandalagsins, eins og um getur í ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1400/97/EB frá 30. júní 1997 um samþykkt aðgerðaáætlunar bandalagsins um heilsugæslu innan aðgerðarammans á sviði almannaeilbrigðis (1997-2001) ⁽³⁾, ber brýna nauðsyn til að söfnun gagna og miðlun upplýsinga sé byggð á samanburðarhæfum og samhæfðum gögnum um líkamstjón.
- 14) Þessi áætlun mun stuðla að því að markmið bandalagsins, sem fram koma í 129. gr. sáttmálans, nái fram að ganga með því að auka þekkingu og skilning á forvörnum gegn líkamstjóni og stuðla að enn frekari útbreiðslu upplýsinga um þær, með því að tryggja auknið samanburðarhæfi upplýsinga á þessu sviði og þróa aðgerðir til fyllingar öðrum áætlunum og aðgerðum bandalagsins, en þannig að ekki sé um óþarfa tvíverknað að ræða.
- 15) Almennt ber að taka mið af notkun fjarvirkni innan heilbrigðisgeirans í forvarnaaðgerðum bandalagsins gegn líkamstjóni. Leggja ber sérstaka áherslu á að framkvæmd þessarar áætlunar sé í góðu samræmi við
- verkefni um sameiginlega hagsmuni innan ramma áætlunarinnar af fjarvirk gagnaskipti milli stjórnsýslustofnana (IDA).
- 16) Efla ber samvinnu við alþjóðastofnanir á sviði almannaeilbrigðis og við lönd utan bandalagsins.
- 17) Gildistími þessarar áætlunar skal vera fimm ár til að nægjanlegur tími gefist til að ná fram settum markmiðum.
- 18) Með það fyrir augum að auka gildi og áhrif áætlunarinnar ber að leggja jafnóðum mat á þær aðgerðir sem stofnað er til, með sérstöku tilliti til skilvirkni þeirra og þess hvernig miðar að ná þeim markmiðum sem stefnt er að.
- 19) Það á að vera unnt að aðlaga þessa áætlun eða breyta henni, bæði í ljósi þess mats sem á hana er lagt og hugsanlegrar framvindu sem kann að eiga sér stað í tengslum við aðgerðir bandalagsins á sviði almannaeilbrigðis.
- 20) Mikils er um vert að framkvæmdastjórnin tryggi að áætlunin nái fram að ganga í náinni samvinnu við aðildarríkin.
- 21) Hinn 20. desember 1994 gerðu Evrópuþingið, ráðið og framkvæmdastjórnin bráðabirgðasamkomulag ⁽⁴⁾ um ráðstafanir til framkvæmdar gerðum sem eru samþykktar í samræmi við málsmeðferð sem mælt er fyrir um í 189. gr. b í sáttmálanum.
- 22) Í þessari ákvörðun er mælt fyrir um fjárhagsramma, sem gildir meðan áætlunin varir og, eins og fram kemur í 1. lið yfirlýsingar Evrópuþingsins, ráðsins og framkvæmdastjórnarinnar frá 6. mars 1995 ⁽⁵⁾, er grundvallarviðmiðun fyrir fjárveitingavaldið við árlega fjárlagagerð.

ÁKVEÐIÐ EFTIRFARANDI:

1. gr.

Markmiðið með áætluninni

1. Samþykka skal aðgerðaáætlun bandalagsins um forvarnir gegn líkamstjóni, hér á eftir nefnd „áætlunin“, fyrir tímabilið 1. janúar 1999 til 31. desember 2003, sem lið í aðgerðum á sviði almannaeilbrigðis.

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 331, 21. 12. 1994, bls. 1.

⁽²⁾ Stjtið. EB L 281, 23. 11. 1995, bls. 31.

⁽³⁾ Stjtið. EB L 193, 22. 7. 1997, bls. 1.

⁽⁴⁾ Stjtið. EB C 102, 4. 4. 1996, bls. 1.

⁽⁵⁾ Stjtið. EB C 102, 4. 4. 1996, bls. 4.

2. Markmiðið með áætluninni skal vera að stuðla að starfsemi á sviði almannaeilbrigðis sem miðar að því að draga úr tíðni líkamstjóns, einkum af völdum slysa á heimilum og í tómstundum, með því að:

- a) hafa faraldsfræðilegt eftirlit með líkamstjóni með gagnasöfnunar- og upplýsingakerfi bandalagsins um líkamstjón sem er byggt á gamla EHLASS-kerfinu í traustari og bættri mynd;
- b) miðla upplýsingum með gagnkvæmum hætti um hvernig nota má þessi gögn til þess að skilgreina forgangssvið og öflugri forvarnaráætlanir.

3. Í viðaukanum er fjallað um bandalagskerfið sem um getur í a-lið 2. mgr. og sértæku aðgerðina, sem um getur í b-lið 2. mgr., sem framkvæma ber samkvæmt þessari áætlun.

2. gr.

Framkvæmd

1. Framkvæmdastjórninni ber að tryggja að bandalagskerfinu og sértæku aðgerðinni, sem um getur í viðaukanum, sé hrint í framkvæmd í náinni samvinnu við aðildarríkin í samræmi við ákvæði 5. gr.

2. Framkvæmdastjórninni ber að eiga samstarf við stofnanir og samtök sem eru virk á sviði forvarna gegn líkamstjóni.

3. gr.

Samræmi og fylling

Framkvæmdastjórnin skal tryggja að bandalagskerfið og sértæka aðgerðin, sem ber að hrinda í framkvæmd samkvæmt þessari áætlun, komi til fyllingar aðgerðum sem er gripið til samkvæmt öðrum áætlunum, aðgerðum og framtaksverkefnum á vettvangi bandalagsins, einkum á sviði vinnuslysa, umferðaröryggis, vöruöryggis og almannavarna og að samræmi ríki milli þeirra.

4. gr.

Fjármögnun

1. Fjárhagsramminn til að framkvæma þessa áætlun, á því tímabili sem um getur í 1. gr., skal vera 14 milljón evrur.

2. Árlegar fjárveitingar skulu háðar samþykki fjárveitingavaldsins og rúmast innan ramma fjárhagsáætlunarinnar.

5. gr.

Nefnd

1. Framkvæmdastjórnin skal njóta aðstoðar nefndar sem skipuð er fulltrúum aðildarríkjanna undir formennsku fulltrúa framkvæmdastjórnarinnar.

2. Fulltrúi framkvæmdastjórnarinnar leggur fyrir nefndina drög að þeim ráðstöfunum sem gera skal og lúta að:

- a) starfsreglum nefndarinnar;
- b) árlegri starfsáætlun þar sem aðgerðum er forgangsraðað;
- c) tilhögun, málsmeðferð og forskriftum sem varða inntak og fjármögnun og eru nauðsynlegar til þess að tryggja framkvæmd bandalagskerfisins sem sett er fram í A-hluta viðaukans, meðal annars þeim sem tengjast þátttöku landanna sem um getur í 2. mgr. 6. gr.;
- d) tilhögun, viðmiðunum og málsmeðferð að því er varðar val og fjármögnun verkefna til að hrinda í framkvæmd sértæku aðgerðinni sem sett er fram í B-hluta viðaukans, meðal annars verkefna sem fela í sér samstarf við þar til bærar alþjóðastofnanir á sviði almannaeilbrigðis og þátttöku þeirra landa sem um getur í 2. mgr. 6. gr.;
- e) tilhögun eftirfylgdar og mats;
- f) málsmeðferð við samræmingu áætlana og framtaksverkefna sem hafa bein áhrif á framgang markmiða þessarar áætlunar;
- g) tilhögun samstarfs við stofnanir og samtök sem um getur í 2. mgr. 2. gr.

Nefndin skal skila álit sínu á drögnum, sem um getur hér að framan, innan þeirra tímamarka sem formaðurinn setur eftir því hversu brýnt málið er. Álitð skal samþykkt með þeim meirihluta sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 148. gr. sáttmálans þegar um er að ræða ákvarðanir sem ráðinu ber að samþykkja að tillögu framkvæmdastjórnarinnar. Atkvæði fulltrúa aðildarríkjanna í nefndinni veга eins og mælt er fyrir um í þeirri grein. Formaðurinn greiðir ekki atkvæði.

Framkvæmdastjórnin skal samþykkja ráðstafanir sem öðlast gildi þegar í stað. Séu þessar ráðstafanir hins vegar ekki í samræmi við álit nefndarinnar skal framkvæmdastjórnin tilkynna ráðinu um þær án tafar. Ef svo ber undir:

- skal framkvæmdastjórnin fresta framkvæmd ráðstafanna, sem hún hefur ákveðið, um tvo mánuði frá dagsetningu orðsendingarinnar,
- er ráðinu heimilt að taka aðra ákvorðun með auknum meirihluta innan þeirra tímamarka sem um getur í undirliðnum hér að framan.

3. Auk þess er framkvæmdastjórninni heimilt að ráðfæra sig við nefndina um öll önnur málefni sem varða framkvæmd áætlunarinnar.

Fulltrúi framkvæmdastjórnarinnar leggur fyrir nefndina drög að þeim ráðstöfunum sem gera skal. Nefndin skal skila álit sínu á drögnum innan þeirra tímamarka, sem formaðurinn setur, eftir því hversu brýnt málið er, með atkvæðagreiðslu ef þörf krefur.

Álitið skal skráð í fundargerð; þar að auki hefur hvert aðildarríki rétt til að láta bóka afstöðu sína í fundargerðina.

Framkvæmdastjórnin skal taka ítrasta tillit til álits nefndarinnar. Henni ber að greina nefndinni frá því með hvaða hætti álit hennar var haft til hliðsjónar.

4. Fulltrúi framkvæmdastjórnarinnar skal veita nefndinni reglulega upplýsingar um:

- veitta fjárhagsaðstoð samkvæmt áætluninni (fjárhæð, gildistíma, sundurliðun og styrkþega),
- tillögur framkvæmdastjórnarinnar eða framtaksverkefni bandalagsins og framkvæmd áætlana á öðrum sviðum, sem hafa bein áhrif á að markmið áætlunarinnar nái fram að ganga, í þeim tilgangi að tryggja það samræmi og þá fyllingu sem um getur í 3. gr.

6. gr.

Alþjóðlegt samstarf

1. Með fyrirvara um 228. gr. sáttmálans skal, við framkvæmd þessarar áætlunar, hvatt og efnt til samvinnu við þriðju lönd og þar til bærar alþjóðastofnanir á sviði almannahelbrigðis með tilliti til sértæku aðgerðarinnar, sem fjallað er um í B-hluta viðaukans, í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 5. gr.

2. Samstarfsríkjum í Mið- og Austur-Evrópu er frjálst að taka þátt í áætluninni í samræmi við þau skilyrði sem sett eru í samstarfssamningum eða viðbótarbókunum við þá og varða þátttöku í áætlunum bandalagsins.

Kýpur og Möltu er frjálst að taka þátt í áætluninni á grundvelli aukafjárveitinga samkvæmt sömu reglum og gilda um EFTA-löndin og í samræmi við málsmeðferð sem semja skal um við þessi tvö lönd.

7. gr.

Eftirlit og mat

1. Við framkvæmd þessarar ákvörðunar skal framkvæmdastjórnin gera nauðsynlegar ráðstafanir til þess að tryggja eftirlit með og stöðugt mat á áætluninni um leið og tekið er tillit til markmiðsins sem er sett fram í 1. gr.

2. Framkvæmdastjórnin skal leggja bráðabirgðaskýrslu fyrir Evrópuþingið og ráðið á þriðja ári áætlunarinnar og lokaskýrslu við lok hennar. Framkvæmdastjórnin skal fella inn í skýrslurnar tvær upplýsingar um fjármögnun bandalagsins innan ramma þessarar áætlunar og hvernig áætlunin samræmist og kemur til fyllingar öðrum áætlunum, aðgerðum og framtaksverkefnum sem um getur í 3. gr. og niðurstöður matsins sem um getur í 1. mgr. þessarar greinar. Einnig ber að senda efnahags- og félagsmálanefndinni og svæðanefndinni skýrslurnar. Í bráðabirgðaskýrslunni ber einnig að taka tillit til þróunar mála innan aðgerðaramma bandalagsins á sviði almannahelbrigðis.

3. Á grundvelli bráðabirgðaskýrslunnar, sem um getur í 2. mgr., getur framkvæmdastjórnin, ef nauðsyn krefur, gert viðeigandi tillögur um breytingar eða aðlögun á þessari áætlun.

Gjört í Brussel 8. febrúar 1999.

Fyrir hönd Evrópuþingsins,

J. M. GIL-ROBLES

forseti.

Fyrir hönd ráðsins,

O. LAFONTAINE

forseti.

VIÐAUKI

KERFI BANDALAGSINS OG HIN SÉRTÆKA AÐGERÐ SEM BER AÐ HRINDA Í FRAMKVÆMD TIL ÞESS AÐ NÁ ÞVÍ MARKMIÐI SEM UM GETUR Í 2. MGR. 1. GR.

A. GAGNASÖFNUNAR- OG UPPLÝSINGAKERFI BANDALAGSINS UM LÍKAMSTJÓN

1. Tilgangurinn með gagnasöfnunar- og upplýsingakerfi bandalagsins um líkamstjón, hér á eftir nefnt „kerfið“, er að safna upplýsingum um líkamstjón, einkum af völdum slysa á heimilum og í tómstundum.
2. Kerfinu verður komið á, aðallega með fjarvirkni og einkum með fjarvirkninetinu Euphin (European Union Public Health Information Network), sem er þróað sem liður í verkefnum um sameiginlega hagsmuni innan áætlunarinnar um fjarvirk gagnaskipti milli stjórnsýslustofnana (IDA).
3. Við þróun kerfisins verður byggt á reynslu sem hefur verið aflað með gamla EHLASS-kerfinu og mati á því.
4. Gögnum verður safnað, í samræmi við söfnunarkerfi sem aðildarríkin leggja til í því skyni, frá sjúkrahúsum og/eða öðrum viðeigandi stofnunum og þjónustuaðilum og með könnunum. Aðildarríkin skulu ábyrgjast söfnun og sendingu gagna til upplýsingakerfisins og leitast við að tryggja að gagnabrunnar séu áreiðanlegir.
5. Leggja ber sérstaka áherslu á:
 - aðferðir við söfnun gagna með tilliti til þess að þau séu samanburðarhæf og samhæfð,
 - viðmiðanir um hve dæmigerð gögnin eru,
 - að tryggja gæði gagna.
6. Kerfisbinda ber gögnin með aðferð sem er byggð á sameiginlegum viðmiðunum í skráningarhandbók gamla EHLASS-kerfisins.
7. Ákvarða ber með hvaða hætti hinar ýmsu stofnanir og samtök fá aðgang að kerfinu innan þeirra marka sem gilda um framkvæmd þessarar áætlunar.

B. SÉRTÆK AÐGERÐ Á SVIÐI FARALDSFRÆÐILEGS EFTIRLITS MEÐ LÍKAMSTJÓNI OG GAGNKVÆMRAR UPPLÝSINGAMIÐLUNAR

Markmiðið með þessari sértæku aðgerð er að hvetja til, styrkja og styðja stofnun netkerfa bandalagsins á sviði faraldsfræði með tilliti til líkamstjóns og gagnkvæmrar upplýsingamiðlunar sem meðal annars má nýta til:

- að stuðla að samræmingu aðferða með tilliti til allra tæknilegra og aðferðafræðilegra þátta, einkum kóða, skilgreininga og gagnasöfnunar,
- að taka saman samanburðarhæf og samhæfð gögn fyrir kerfið og flytja þau inn í það,
- að kanna yfirgrip gildandi gagnasöfnunarkerfa og, ef nauðsyn krefur, kanna leiðir til þess að auka það; að finna hvar kannanna er þörf,
- að stuðla að gerð gagnasafns sem nær yfir niðurstöður kannanna,
- að safna, vinna og dreifa upplýsingum,
- að greiða fyrir sanngreiningu hættulegs varnings,
- að þróa nýjar aðferðir til og fitja upp á nýbreytni við að glíma við vandamál,
- að greina áhættuþætti og forvarnaráætlanir.